

Mezinárodní konference
100 let od založení
K S Č

Dědictví
československého
komunismu

13. a 19.- 21. května
2021

P R O G R A M

13. KVĚTNA

Knihovna Václava Havla

.....
ZAHÁJENÍ KONFERENCE
A ÚVODNÍ DISKUZE
.....

17:00 - 18:30

STOLETÉ DĚDICTVÍ
ČESKOSLOVENSKÉHO
KOMUNISMU

MODERUJÍ   OLDŘICH TŮMA
                  ONDŘEJ MATĚJKA

VYSTOUPÍ   MILENA BARTLOVÁ
                  DANIEL KROUPA
                  PETR PITHART
                  JACQUES RUPNIK

.....

MEZINÁRODNÍ VZTAHY: ČESKOSLOVENSKÝ
KOMUNISMUS KOLONIZOVANÝ
I KOLONIZUJÍCÍ

MODERUJE

ONDŘEJ VOJTĚCHOVSKÝ

10:00-10:15

MOLLY PUCCI
(Trinity College)„Národnostní otázka“ v KSČ v letech
1921 až 1929

10:15-10:30

STEFAN GUŽVICA
(University of Regensburg)Konvertovaný prorok: Šmeral,
národnostní otázka a komunistické
strany na Balkánu

10:30-10:45

DAVID HUBENÝ
(Národní archiv)Vývoj a činnost KSČ na Podkarpatské
Rusi v meziválečném období

10:45-11:00

VÍT SMETANA
(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)Iluze i ponurá varování:
Představitelé KSČ a jejich cesta
k moci ve zprávách amerických
a britských diplomatů

11:00-11:15

MARTA EDITH HOLEČKOVÁ
(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)

O zapomenutém internacionalismu

11:15-12:00

Diskuze

12:00-13:30

Přestávka

KEYNOTE

- 13:30 - 14:00   LIBORA OATES-INDRUCHOVÁ
(Universität Graz)
Meze myšlenek: cenzura ve vědě
v normalizačním období a její dědictví
- 14:00 - 14:30   Diskuze

19. KVĚTNA

II. PANEL

POLITICKÝ SYSTÉM: ČESKOSLOVENSKÝ KOMUNISMUS JAKO RADIKÁLNÍ OPONENT I UZURPÁTOR FOREM MODERNÍ PARLAMENTNÍ DEMOKRACIE

MODERUJE   JIŘÍ KOCIAN

- 15:15 - 15:30   STANISLAV HOLUBEC
(Historický ústav AV ČR)
Urbenského Nezávislí socialisté jako
pokus vytvořit čtvrtou sílu na levici
- 15:30 - 15:45   PETR ANEV
(Ústav pro studium totalitních režimů)
Neodvislá komunistická strana a obrát
KSČ doleva v letech 1924-1925
- 15:45 - 16:00   MAREK SYRNÝ
(Univerzita Mateja Bela)
Komunistická strana Slovenska
a využívanie klasických/
i neštandardných politických/
parlamentných praktík v období medzi
oslobodením a ziskom monopolu moci
(1945-1948)

.....
16:00-16:15

JIŘÍ PERNES

(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)

**KSČ a ovládnutí státu po únorovém
převratu 1948**

16:15-16:30

ADÉLA GJURIČOVÁ

(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)

**Krize a normalita: Zastupitelské sbory
v socialistickém Československu**

16:30-17:15

Diskuze

.....

NÁSTROJE MOCENSKÉ DOMINANCE:
ČESKOSLOVENSKÝ KOMUNISMUS JAKO
VYKONAVATEL I JAKO OBĚŤ REPRESIE

MODERUJE LIBOR SVOBODA

- 10:00 - 10:15 STANISLAV KOKOŠKA
(Ústav pro studium totalitních režimů,
Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)
Od radikální opozice k hegemonii:
Válečné proměny politického vnímání KSČ
- 10:15 - 10:30 NORBERT KMEŤ
(Slovenská akademie věd)
Politicko-súdne represie ako forma
upevňovania komunistickej moci 1948-1989
- 10:30 - 10:45 MARIÁN LÓŽI
(Ústav pro studium totalitních režimů)
Hledání nepřátel v krajských vedeních
Komunistické strany Československa (1950-
1951): Jednotný vzorec či paralelní průběhy?
- 10:45 - 11:00 JAROSLAV ROKOSKÝ
(Ústav pro studium totalitních režimů,
Univerzita J. E. Purkyně)
Pustit, či nepustit? Členové
KSČ před květnem 1945 ve vězení
za politické a kriminální
trestné činy v 50. letech v ČSR
- 11:00 - 11:15 JAROSLAV CUHRA
(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)
Prosazování vědeckého světového
názoru a ateizace
- 11:15 - 12:00 Diskuze
- 12:00 - 13:30 Přestávka

KEYNOTE

.....

13:30 - 14:00   MARK KRAMER
(Harvard University)
KSČ a Sovětský svaz během krizí ve
Východním bloku mezi lety 1948 a 1989

14:00 - 14:30   Diskuze

20. KVĚTNA

IV. PANEL

.....

STRANA A SPOLEČNOST: ČESKOSLOVENSKÝ KOMUNISMUS JAKO SPONTÁNNÍ MASOVÉ HNUTÍ I CENTRALISTICKÝ BYROKRATICKÝ APARÁT

MODERUJE   JAROSLAV PAŽOUT

15:15 - 15:30   VOJTĚCH ČURDA
(Pedagogická fakulta UK)
KSČ a avantgarda-spojité nádoby?

15:30 - 15:45   VÁCLAV KAŠKA
(Masarykova univerzita, Ostravská univerzita)
Komunisté poválečného Zlína - mezi baťovským
dědictvím a vzorovým městem socialismu

15:45 - 16:00   MARIE ČERNÁ
(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)
Straníci, nestraníci, vyškrtnutí, vyloučení.
Kádrová politika Komunistické strany
Československa

16:00 - 16:15   MAREK JANSA
(Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)
Strana vyloučených na Šumavě

16:15 - 16:30   TOMÁŠ VILÍMEK
(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)
Barometr nálad, studnice informací.
Stížnosti občanů adresovaných ÚV KSČ
v letech 1969 až 1989

16:30 - 17:15   Diskuze

.....

V. HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ SITUACE:
ČESKOSLOVENSKÝ KOMUNISMUS JAKO ZASTÁNCE
SOCIÁLNĚ SLABÝCH I PŘEKÁŽKA RŮSTU
ŽIVOTNÍ ÚROVNĚ

MODERUJE

MATĚJ ŠPURNÝ

10:00-10:15

JAKUB RÁKOSNÍK
(Filozofická fakulta UK)

„Kdyby Marx nyní žil...“: Silné a slabé
stránky komunistické sociální politiky

10:15-10:30

RADKA ŠUSTROVÁ
(University of Cambridge, Filozofická fakulta UK)

Od patriarchátu k emancipaci a zpět.
„Demokratická rodina“ jako radikální projekt
socialistické společnosti

10:30-10:45

MIROSLAV LONDÁK
(Slovenská akademie věd)

K metodológii hodnotenia ekonomicko-
sociálneho vývoja za éry komunizmu
v Československu a na Slovensku

10:45-11:00

JAKUB ŠLOUF
(Ústav pro studium totalitních režimů,
Národní archiv)

Kultura protestu průmyslového dělnictva
v Československu v letech 1953-1968

11:00-11:15

JAN ADAMEC
(Vyšší odborná škola publicistiky)

„Z žáka učitel?“ Ideologické a expertní
inspirace „kapitalistickou perestrojkou“
a proměny vztahu KSČ k ČLR a Komunistické
straně Číny

.....

11:15 - 12:00   Diskuze

12:00 - 13:30   Přestávka

KEYNOTE

.....

13:30 - 14:00   TIM HAUGHTON
(University of Birmingham)

Delší, temnější a jiný, než se očekávalo?
Hodnocení vlivu komunismu na českou
a slovenskou politiku po roce 1989

14:00 - 14:30   Diskuze

.....

DĚDICTVÍ: ODMÍTNUTÍ KOMUNISMU JAKO
VÝCHOZÍ BOD LEGITIMIZACE ČESKOSLOVENSKÉHO
POLISTOPADOVÉHO POLITICKÉHO SYSTÉMU I ZDROJ
PAMĚŤOVÝCH KONFLIKTŮ

MODERUJE

OLDŘICH TŮMA

15:15 - 15:30

STANISLAV BALÍK / VÍT HLOUŠEK
(Masarykova Univerzita)Cesty (post)komunistických stran
v postkomunistické Evropě

15:30 - 15:45

JURAJ MARUŠIAK
(Slovenská akadémia věd)Komunistická minulosť ako politická
cleavage v štátoch V4

15:45 - 16:00

ONDŘEJ SLAČÁLEK
(Filozofická fakulta UK)

Jak typologizovat český antikomunismus?

16:00 - 16:15

MARKÉTA DEVÁTÁ
(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)Komemorace komunismu ve veřejném prostoru:
1990-2020

16:15 - 16:30

VÁCLAV RAMEŠ
(Ústav pro soudobé dějiny AV ČR)Od národního porozumění k „reproletarizaci“
a „regermanizaci“ národa. Komunistická
strana a polistopadová ekonomická reforma

16:30 - 17:15

Diskuze

(Z M Ě N A P R O G R A M U V Y H R A Z E N A)

.....

Z A K O N Č E N Í
K O N F E R E N C E

.....

S

T

O

L

E

T

K

S

Č